

ÍNDEX

PÀG.

<u>3</u>	1. CICLE DE CINEMA DELS DRETS DELS INFANTS
<u>3</u>	1.1. Propòsit i enfocament
<u>4</u>	1.2. Competències bàsiques i relacions curriculars
<u>6</u>	1.3. Drets a treballar
<u>6</u>	1.4. Marc legal relacionat
<u>8</u>	2. LA PEL·LÍCULA
<u>8</u>	2.1. Fitxa tècnica breu
<u>8</u>	2.2. Sinopsi de l'argument
<u>9</u>	2.3. Relacions entre pel·lícula, drets i competències bàsiques
<u>9</u>	2.3.1. Els drets vulnerats
<u>12</u>	2.3.2. Autonomia i iniciativa personal
<u>13</u>	2.3.3. Aprendre a aprendre
<u>14</u>	3. PROPOSTA PEDAGÒGICA
<u>14</u>	3.1. Plantejament general
<u>14</u>	3.2. Per anar al cinema
<u>16</u>	3.3. Del cinema a l'aula
<u>19</u>	3.4. De l'aula al món
<u>19</u>	3.5. Recull de creacions escolars
<u>19</u>	3.6. Qüestionari d'avaluació per al professorat
<u>20</u>	4. MATERIAL COMPLEMENTARI
<u>20</u>	4.1. Enllaços d'interès
<u>20</u>	4.2. Bibliografia i filmografia

1. CICLE DE CINEMA DELS DRETS DELS INFANTS

1.1. Propòsit i enfocament

La soledat és una qualitat humana que cal cultivar, preservar i respectar durant les diferents etapes de creixement, però sempre de forma adequada. Els drets de la infància ens remeten a la protecció i l'empara dels nens i les nenes, i els nois i les noies que pateixen circumstàncies d'aïllament social i necessiten recursos per fer-hi front. Les institucions públiques han de garantir, de manera universal, la vivència sana de la soledat i la cerca de solucions quan es donen casos de solitud no desitjada. També hi juga un paper clau l'entorn immediat de cada infant i jove, sobretot la família i l'escola.

Amb el títol **A Barcelona els infants no esteu sols**, el Cicle de Cinema dels Drets dels Infants (CCDI) de l'Ajuntament de Barcelona vol afavorir que els i les nenes, i els nois i les noies de Barcelona puguin connectar-se amb el seu jo interior, per comprovar les situacions que els provoquen isolament i amb quines estratègies poden abordar-ho. D'entrada, és crucial la certesa que sempre podran comptar amb una persona adulta, un servei o una institució que exerceixi funcions de guia i d'acollida.

L'edició 2020-21 del CCDI ofereix recursos per conèixer i debatre els drets dels infants vinculats a situacions i sensacions de **soledat** que viuen els nens i les nenes, i els nois i les noies de la ciutat. Han de saber on trobaran una mà que els acompanyi i els aculli. Els ajudarà partir de la legislació actual: Declaració Universal dels Drets Humans, Convenció sobre els Drets de l'Infant, Llei dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència, i Carta de Ciutadania. Carta de drets i deures de Barcelona.

L'extraordinari viatge de T.S. Spivet és el film de cicle superior. Està protagonitzat per un nen de 10 anys superdotat que sent rebre poca atenció per part de la seva família. També viu marcat pel sentiment de culpabilitat per la mort del seu germà bessó, quan aquest jugava amb una escopeta. Malgrat la seva edat, guanya un premi científic i decideix viatjar sol fins a Washington per rebre'l. La institució donant del premi el promou mediàticament fins que la família el rescata i el recupera en tots els sentits.

El recorregut pedagògic va de l'aula al cinema, del cinema a l'aula i de l'aula a la vida quotidiana i a l'entorn dels nens i les nenes. Per facilitar-lo, el [web](#) disposa dels materials didàctics, les creacions de l'alumnat, i la informació sobre les sessions familiars, d'adolescents, i per a entitats socioeducatives i de lleure educatiu.

El **Cicle de Cinema dels Drets dels Infants (CCDI)** és un programa educatiu que promou el Departament de Promoció de la Infància de l'Àrea de Drets Socials, Justícia Global, Feminismes i LGTBI de l'Ajuntament de Barcelona, engegat l'any 2000 en col·laboració amb l'Institut Municipal d'Educació de Barcelona.

L'edició **2020-21** del CCDI ofereix recursos per treballar a l'aula els **drets dels infants** relacionats amb la **soledat**.

1.2. Competències bàsiques i relacions curriculars

1. Competència social i ciutadana

- Identificació dels drets i deures individuals i col·lectius recollits en els textos legals. Responsabilitat en l'exercici dels drets i deures que ens corresponen com a membres d'un grup i en activitats de l'entorn.
- Valoració dels drets i deures ciutadans i del paper individual i col·lectiu en la construcció d'un món més just i equitatiu, així com de la necessitat d'un compromís per a la resolució de problemàtiques socials.
- Identificació de drets i deures que regulen l'ús dels béns comuns i dels serveis públics, aplicant conductes de responsabilitat i preservació en el seu ús.
- Rebuig dels estereotips i prejudicis, així com de les situacions d'injustícia i discriminació, desenvolupant sentiments d'empatia i respecte amb els i les altres.
- Identificació dels propis prejudicis i rebuig de comportaments i actituds discriminatòries en els diferents àmbits relacionals escolars i extraescolars.
- Identificació i rebuig de les causes que provoquen situacions de marginació, discriminació i injustícia social en l'entorn local i en el món, incidint especialment en les referides a l'explotació a la infància. Manifestació d'actituds de cooperació i solidaritat davant els problemes i les necessitats dels altres.

2. Competència d'autonomia, iniciativa personal i emprenedoria

- Identificació dels trets d'identitat i dels interessos personals i dels altres. Expressió de les emocions pròpies i autoregulació de la conducta, desenvolupant l'autoestima.
- Desenvolupament de les capacitats emocionals i cognitives de presa de decisions, valorant la dignitat, la llibertat i la responsabilitat, així com el desenvolupament de l'autonomia personal.
- Capacitat d'aprendre a ser i a pensar de manera autònoma i coherent, a conèixer, a ser ciutadans responsables.
- Valoració i aplicació del diàleg i la mediació com a instruments per resoldre els problemes de convivència i els conflictes d'interessos en les relacions interpersonals. Desenvolupament de la capacitat d'expressió d'opinions i judicis de forma assertiva.
- Valoració crítica dels comportaments individuals que afecten la salut dels altres i la pròpia.
- Actitud crítica davant missatges discriminatoris i estereotips que reflecteixen prejudicis racistes, classistes o sexistes.

1. Competència social i ciutadana.
2. Competència d'autonomia, iniciativa personal i emprenedoria.
3. Competència d'aprendre a aprendre.
4. Competència digital.
5. Competència comunicativa lingüística i audiovisual.
6. Competència artística i cultural.

3. Competència d'aprendre a aprendre

- Disposició a participar en activitats diverses, acceptant l'existència de diferències en el nivell de l'habilitat.
- Desenvolupament d'un pensament autònom i coherent per conèixer i exercir la ciutadania responsable en un món global.
- Capacitat de dur a terme un aprenentatge individual o en grup a través de dominar diferents mètodes i estratègies de treball.
- Participació en treballs cooperatius, cercant solucions raonades, creatives i solidàries.

4. Competència digital

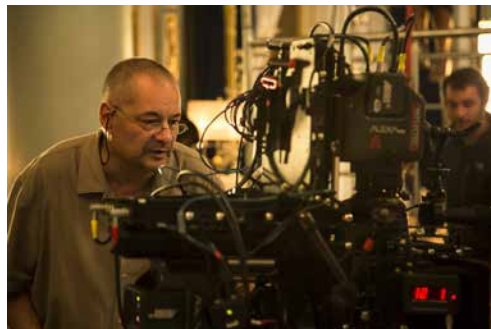
- Ús de la tecnologia per desenvolupar valors socials i cívics, i per a la comunicació dels coneixements adquirits.
- Coneixement crític de la informació dels mitjans de comunicació i les xarxes socials, actuant de forma prudent i responsable.

5. Competència comunicativa lingüística i audiovisual

- Comprensió de textos audiovisuals, i identificació i valoració d'aquests com a representacions de la realitat.
- Pràctica i ús de procediments de representació de forma reflexiva i crítica.
- Experimentació dels diversos llenguatges per fer possible la comprensió de la realitat, i l'organització i autoregulació del pensament, les emocions i la conducta.
- Ús de llenguatges no discriminatoris i respectuosos amb les diferències.

6. Competència artística i cultural

- Audició i visionat de productes audiovisuals adequats a l'edat per fomentar i potenciar el gust estètic.
- Elaboració de produccions artístiques que promoguin la valoració crítica del nostre entorn.
- Elaboració de produccions artístiques com a resultat de la percepció sensorial, la imaginació, les experiències, la realitat, les idees i les emocions, tot preveient els recursos necessaris i les possibilitats dels materials i les tècniques i procediments adequats, avançant amb confiança i amb satisfacció en el procés creatiu.
- Producció de textos audiovisuals senzills (utilitzant la imatge fixa o en moviment i el so) per descriure, narrar i informar, i per expressar emocions i opinions.
- Construcció i caracterització de personatges, recreació d'espais imaginats, creació d'estructures, maquetes, decorats i exposicions en propòsits relacionables amb la pròpia experiència i en el desenvolupament d'activitats del centre.

1.3. Drets a treballar

1. Dret dels infants a l'amor i a l'atenció dels seus progenitors.
2. Dret dels infants a la comprensió, l'acceptació i el respecte de les seves aptituds i capacitats, sense que esdevinguin mai motiu de separació i d'aïllament.
3. Dret dels infants a ser protegits contra l'explotació econòmica.

1.4. Marc legal relacionat

Declaració dels Drets de l'Infant

Principi 6. L'infant, per al desenvolupament ple i harmoniós de la seva personalitat, necessita amor i comprensió. Sempre que sigui possible, haurà de créixer a l'emparança i sota la responsabilitat de la seva mare i/o el seu pare i, en qualsevol cas, en un ambient d'afecte i de seguretat moral i material; llevat de circumstàncies excepcionals, l'infant de tendra edat no serà separat de la seva mare.

Convenció sobre els Drets de l'Infant

Article 12.1. Els estats membres han d'assegurar a l'infant amb capacitat de formar un judici propi el dret a manifestar la seva opinió en tots els afers que l'afectin. Les opinions de l'infant han de ser tingudes en compte segons la seva edat i maduresa.

Article 29.1. Els estats membres convenen que l'educació de l'infant ha d'anar adreçada a:

- a) Desenvolupar tant com es pugui la personalitat, el talent i la capacitat mental i física de l'infant.

Article 31.1. Els estats membres reconeixen el dret de l'infant al descans i a l'esplai, a lliurar-se al joc i a les activitats d'esbarjo adequades a la seva edat, i a participar lliurement en la vida cultural i les arts.

Article 31.2. Els estats membres han de respectar i promoure el dret de l'infant a participar plenament en la vida cultural i artística i han d'afavorir oportunitats de participació en activitats culturals, artístiques, recreatives i d'esplai.

Article 32.1. Els estats membres reconeixen el dret de l'infant a ser protegit contra l'explotació econòmica, i a fer qualsevol treball que pugui ser perillós o entorpir la seva educació, o que si-

1. Dret dels infants a l'amor i a l'atenció dels seus progenitors.

2. Dret dels infants a la comprensió, l'acceptació i el respecte de les seves aptituds i capacitats, sense que esdevinguin mai motiu de separació i d'aïllament.

3. Dret dels infants a ser protegits contra l'explotació econòmica.

gui perjudicial per a la seva salut o el seu desenvolupament físic, mental, espiritual, moral o social.

Llei dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència

Article 102. Definició i concepte

1. Als efectes del que estableix aquesta Llei, s'entén per situació de risc la situació en què el desenvolupament i el benestar de l'infant o l'adolescent es veuen limitats o perjudicats per qualsevol circumstància personal, social o familiar, sempre que per a la protecció efectiva de l'infant o l'adolescent no calgui la separació del nucli familiar.

2. Són situacions de risc:

- a) La manca d'atenció física o psíquica de l'infant o l'adolescent pels progenitors, o pels titulars de la tutela o de la guarda, que comporti un perjudici lleu per a la salut física o emocional de l'infant o l'adolescent.
- b) La dificultat greu per a dispensar l'atenció física i psíquica adequada a l'infant o l'adolescent per part dels progenitors o dels titulars de la tutela o de la guarda.
- f) El conflicte obert i crònic entre els progenitors, separats o no, quan anteposen llurs necessitats a les de l'infant o l'adolescent.
- i) Qualsevol altra circumstància que, en el cas que persisteixi, pugui evolucionar i derivar en el desemparament de l'infant o l'adolescent.

Carta de Ciutadania. Carta de drets i deures de Barcelona

Article 22. Infants i adolescents

Totes les persones menors d'edat tenen dret a tenir condicions d'existència que els permetin el seu desenvolupament integral.

En particular:

- a) Tenen dret a gaudir de la seva família en un marc de responsabilitat i protecció.
- b) Han de tenir garantits els recursos socials per al ple desenvolupament físic, mental, intel·lectual i ètic.
- d) Tenen dret a l'honor, a la intimitat, a la privacitat, inclosa la protecció de les dades que fan referència a la seva salut, física i mental. Tenen dret a la protecció de la seva imatge, especialment en els mitjans de comunicació, i a gaudir d'un tracte digne.
- f) Tenen dret a la prevenció i l'atenció davant de situacions de discriminació, risc o desemparament.

Convenció sobre els Drets de l'Infant

Ajuntament de
Barcelona

Legislació autonòmica i local que regula els drets dels infants:

1. Catalunya

[Llei dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència](#) (íntegra).

2. Barcelona

[Carta de Ciutadania. Carta de drets i deures de Barcelona](#) (íntegra).

2. LA PEL·LÍCULA

2.1. Fitxa tècnica breu

Títol original: *L'extravagant voyage du jeune et prodigieux T.S. Spivet*

Direcció: Jean-Pierre Jeunet

Guió: Jean-Pierre Jeunet i Guillaume Laurant. Basat en la novel·la de Reif Larsen *Las obras escogidas de T.S. Spivet*

Intèrprets: Kyle Catlett, Helena Bonham Carter, Callum Keith Rennie, Niamh Wilson, Jakob Davies, Judy Davis, Dominique Pinon, etc.

Països de producció: França i Canadà

Any d'estrena: 2013

Durada: 105 minuts

Llargmetratge

Versió en català

2.2. Sinopsi de l'argument

T.S. Spivet, un nen de deu anys, fill d'un pare ancorat en l'imaginari del *far-west* i d'una mare estudiosa obsessiva dels insectes, és superdotat en cartografia i ciència. És capaç de dissenyar invents inimaginables, però a casa seva ningú li fa massa cas. Això fa que se senti arraconat, desatès i incomprès. A l'escola tampoc li va massa millor, perquè ningú li reconeix altes capacitats que té i fins i tot rep menyspreu.

Des de fa un any, viu marcat pel sentiment de culpabilitat per la mort accidental del seu germà bessó, mentre jugava amb una escopeta al cobert. Sempre havia sentit que les seves aptituds no eren res al costat de la força, l'energia salvatge i les entremaliadures d'en Layton.

Malgrat la seva edat, T.S. Spivet guanya un premi científic de la prestigiosa institució Smithsonian. De manera secreta i clandestina, decideix viatjar tot sol fins a Washington DC, en tren de mercaderies i camió, per rebre el guardó. Superada la incredulitat inicial de la institució donant del premi, aquesta decideix promoure mediàticament al nen superdotat en benefici propi, fins que la família apareix per rescatar-lo i recuperar-lo en tots els sentits.

De tornada a la granja de Montana on viu, la família aconsegueix recuperar l'harmonia i fer front a la mort d'en Layton, el germà bessó de T.S. Spivet.

[Tràiler](#)

2. LA PEL·LÍCULA

2.3. Relacions entre pel·lícula, drets i competències bàsiques

2.3.1. Els drets vulnerats

Tot i que **El viatge extraordinari de T.S. Spivet** és una fantasia molt a mida de la creativitat visual i la imaginació de Jean-Pierre Jeunet (director de *Delicatessen*, *Amélie* o *Llarg diumenge de festa*), podem extraure-li diferents aspectes per reflexionar sobre els drets dels infants i el tema de la soledat.

La primera reflexió prové del dret de l'infant a què el seu pare i la seva mare li ofereixin amor i escalf psicoemocional, perquè se senti acollit i que forma part d'una família i una comunitat.

L'ambient de la família Spivet no és manifestament negatiu (no hi ha violències ni maltractament), però s'hi troba a faltar cohesió afectiva, i una veritable preocupació dels progenitors vers els interessos i les inquietuds de la filla adolescent i els bessons. Tenen cobertes les necessitats bàsiques, però el pare i la mare estan tan tancats en els seus respectius mons que presten una atenció mínima a la noia i als dos nens. La gran autonomia que els atorguen podria ser positiva si hi hagués una mínima supervisió, cosa que no es dona.

Tot plegat arriba fins a l'extrem d'irresponsabilitat de permetre que el germà d'en T.S., en Layton, d'encara no deu anys, jugui habitualment amb una escopeta, la qual cosa li acabarà costant la vida en un desgraciat accident. La pel·lícula retrata una unitat familiar en què cada membre tira pel seu cantó i viu molt en soledat les seves dèries en una granja de Montana decantada de tot. Sort n'hi ha que el protagonista del film segueix una assenyada però també enjogassada pulsio científica.

L'ambient de la família Spivet no és manifestament negatiu (no hi ha violències ni maltractament), però s'hi troba a faltar cohesió afectiva, i una veritable preocupació dels progenitors vers els interessos i les inquietuds de la filla adolescent i els dos bessons. Tenen cobertes les necessitats bàsiques, però el pare i la mare estan tan tancats en els seus respectius mons que presten una atenció mínima a la noia i als dos nens.

2. LA PEL·LÍCULA

La genialitat de T.S. Spivet va acompanyada d'un sentiment de culpa per la mort del seu germà, de la qual no en té cap responsabilitat. Ni el pare ni la mare s'adonen del seu patiment interior, de la mateixa manera que tampoc valoren les seves aptituds intel·lectuals. Aquesta manca d'atenció psíquica per part dels progenitors és el que legalment es defineix com una "situació de risc" (vegeu [Llei dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència](#), article 102), encara que es consideri un "perjudici lleu". Cal dir que a cops es fa difícil establir el criteri per analitzar una situació familiar que contingui vivències de soledat no volguda.

Quan i per què es pot afirmar que la relació entre progenitors i fills i filles és sana o bé traumàtica? Impossible d'establir un criteri universal que doni resposta a la qüestió, que depèn d'innombrables variables que es donen en el dia a dia de les relacions quotidianes. Malgrat la disbauxa, no es pot dir que els membres de la família Spivet no s'estimin: passa que no ho expressen manifestament. Cadascú ho fa tant a la seva manera que tot plegat es converteix en un desori. L'excentricitat del pare i la mare contamina en excés a la filla i als dos fills.

En T.S. es preocupa per tota la família i voldria que tots li fessin més cas. La mare, embrancada sempre en l'estudi dels insectes, només expressa els seus sentiments en el diari personal, que llegeix el protagonista. El pare és força sorrut i estava orgullós de l'energia salvatge del seu fill mort. I la germana, en plena eferescència adolescent, compta amb el seu germà genial només perquè li resolgui problemes pràctics. Immersa en les soledats particulars i davant la pèrdua d'en Layton, la família no aconsegueix restablir uns mínims vincles afectius fins a la fugida d'en T.S. i el posterior rescat a Washington DC.

Un segon dret a destacar és el respecte a les capacitats de superdotat de T.S. Spivet, que no se li valoren a casa ni a l'escola. El pare menysprea una maqueta que ha construït per explicar-li com resoldre un problema que té amb un rierol de la finca, i el professor de Ciències de l'escola el qualifica per sota de les seves capacitats i l'acusa de tenir complex de superioritat. L'exemple del mestre atempta directament contra l'article 29.1. de la [Convenció sobre els Drets de l'Infant](#), que determina que l'educació s'ha d'enfocar a desenvolupar el talent i les capacitats de l'infant.

La genialitat de T.S. Spivet va acompanyada d'un sentiment de culpa per la mort del seu germà, de la qual no en té cap responsabilitat. Ni el pare ni la mare s'adonen del seu patiment interior, de la mateixa manera que tampoc valoren les seves aptituds intel·lectuals.

2. LA PEL·LÍCULA

Després de la sorpresa inicial que el guanyador del prestigiós premi científic que atorga sigui un infant, la institució Smithsonian honra a T.S. Spivet sense més. Li reconeix de ple el dret a participar en la vida cultural i científica del país (article 31 de la mateixa [Convenció](#)). El protagonista del film, en l'acte públic d'acceptació del guardó, troba l'escaló i el reconeixement que el porten a expressar la culpa que sent per la mort del seu germà bessó.

Un tercer dret que veiem vulnerat a la pel·lícula és el de la protecció de la imatge de l'infant, especialment en els mitjans de comunicació. En el desenllaç de la història, en T.S. es troba absorbit pel circ mediàtic, que vol explotar el fenomen extraordinari de la seva intel·ligència. Cal puntualitzar que la principal instigadora de la campanya és la responsable de la Smithsonian, que hi veu una oportunitat per promocionar la institució. Ho fa sense cap principi ètic ni moral, a costa d'entrar fins i tot en el terreny de la pura explotació laboral.

Destaquen el procés de transformació de la imatge personal (amb sessió fotogràfica inclosa) a què se sotmet T.S. Spivet, i l'artificialitat del tracte a l'entrevista televisiva. El presentador busca mecànicament els punts més escabrosos de la història del petit geni, apel·lant només a la curiositat morbosa de l'audiència.

La pel·lícula acaba amb el retrobament de la família, que sembla haver après la lliçó i adoptar una actitud més convivencial, malgrat que els comportaments dels membres continuen essent igual d'excèntrics. De ben segur que no és un model de convivència exemplar, però això també ve donat pel gust del director per explicar faules i posar l'accent en l'exageració surrealista. Malgrat la hipèrbole, el film apel·la a situacions familiars reals on la soledat no volguda és ben present.

Un tercer dret que veiem vulnerat a la pel·lícula és el de la protecció de la imatge de l'infant, especialment en els mitjans de comunicació. En el desenllaç de la història, en T.S. es troba absorbit pel circ mediàtic, que vol explotar el fenomen extraordinari de la seva intel·ligència. Cal puntualitzar que la principal instigadora de la campanya és la responsable de la Smithsonian, que hi veu una oportunitat per promocionar la institució.

2.3.2. Autonomia i iniciativa personal

2. LA PEL·LÍCULA

Tot i el plantejament de conte, *L'extraordinari viatge de T.S. Spivet* també permet reflexionar sobre el tema de la soledat en relació amb l'autonomia i la iniciativa personal.

És evident que el nen pren una iniciativa que sobrepasa les capacitats d'un infant de deu anys: emprendre un viatge llarguíssim (més de 4.000 km), tot sol i sense recursos. Des del seu imaginari d'infant, en T.S. prepara una maleta amb els estris que considera necessaris i imprescindibles per deixar enrere casa seva. Poc importa que semblin superflus i força inútils per l'aventura que ha decidit emprendre, perquè ell s'emporta el seu món. Fins i tot amb aquest llast, aconsegueix travessar el país de Montana a Washington DC i arribar al seu objectiu, superant alguns moments complicats.

Abans d'iniciar el viatge, en T.S. ha pres una decisió difícil: assumir que no podia comptar amb l'ajuda de ningú i que havia d'embarcar-se ell solet. Incomprès per tothom, pensa que si no recollís el premi en persona: "Acabaria fent voltes com els ratpenats, només seria l'eco de mi mateix". Això no impedeix que se senti aterrit i impressionat davant l'aventura, però s'hi sobreposa en bé de la seva dignitat i la llibertat de decidir el seu pervenir.

Com sempre en una història narrada, el viatge físic és metàfora d'un viatge interior, d'autoconeixement i de maduresa. Primer, en T.S. gaudeix d'un sentiment de llibertat, estimulat pels exuberants boscos americans que travessa amb un tren de mercaderies. Després es carrega de força i determinació recordant el seu germà mort, model d'agosament. El rodamón que troba li explica un conte sobre un pardal isolat que s'aixopluga de la neu en un pi. Amb mentalitat científica barrejada amb sentiment de desampar, en T.S. diu al rodamón que les fulles d'un pi no poden protegir un ocell del fred de l'hivern. L'enyorança el domina. S'aboca a llegir el diari de la seva mare, on ella expressa les debilitats sentimentals, els dubtes i els temors afectius que té, i que pensa haver traspassat a en T.S..

El petit protagonista no sap resoldre el seu problema íntim. Ha realitzat la proesa del viatge, i supera la prova del reconeixement intel·lectual per part de la comunitat científica, però menteix sobre la família (explica que el pare i la mare són morts) i, en el moment culminant del discurs d'agraïment del premi, expressa el seu sentiment de culpabilitat per la mort del seu germà. En T.S. no superarà aquest estat de confusió fins que la mare, en l'entrevista a la televisió, no li digui que ni ell ni ningú són responsables de la mort d'en Layton, que simplement va ser un accident.

Abans d'iniciar el viatge, en T.S. ha pres una decisió difícil: assumir que no podia comptar amb l'ajuda de ningú i que havia d'embarcar-se ell solet. Incomprès per tothom, pensa que si no recollís el premi en persona: "Acabaria fent voltes com els ratpenats, només seria l'eco de mi mateix". Això no impedeix que se senti aterrit i impressionat davant l'aventura, però s'hi sobreposa en bé de la seva dignitat i la llibertat de decidir el seu pervenir.

2. LA PEL·LÍCULA

La pel·lícula exemplifica com, per a un infant, la soledat serveix per al creixement personal, però resulta insuficient per superar un trauma o un conflicte intern. Finalment, la mare i el pare d'en T.S. surten dels respectius enclaustraments i donen al fill el suport que necessita.

2.3.3. Aprendre a aprendre

Encara que la pel·lícula giri al voltant d'un invent extraordinari d'en T.S., la trama no s'entreté gens en el procés de recerca ni de desenvolupament de l'enginy. El film només apunta alguns temes que permeten conèixer, per sobre, la dinàmica d'aprendre a aprendre que segueix el jove inventor.

T.S. Spivet es documenta en el museu d'història de la ciutat propera a casa seva sobre el problema de construir una màquina que pugui crear energia sense consumir-ne, de manera indefinida. Escolta una conferència on s'exposa el tema i s'expliquen els intents precedents de construir l'enginy, i ell es planteja el repte d'aconseguir-ho. El nen assumeix que té la voluntat i la motivació necessàries per afrontar l'empresa, així com els coneixements i les capacitats per realitzar-la amb total autonomia. No hi ha més explicació del procés i la pel·lícula passa directament al fet que en T.S. ha aconseguit resoldre el problema tot sol. Ell únicament en dona una ràpida explicació a Washington DC, quan li lliuren el premi.

Aquesta competència també es fa present durant la planificació del viatge. T.S. Spivet es documenta prèviament amb un mapa per conèixer les etapes que haurà de fer fins a arribar al destí. El director del film ho expressa irònicament fent-li sortir fum del cap i tot.

La pel·lícula L'extraordinari viatge de T.S. Spivet exemplifica com, per a un infant, la soledat serveix per al creixement personal, però resulta insuficient per superar un trauma o un conflicte intern. Finalment, la mare i el pare d'en T.S. surten dels respectius enclaustraments i donen al fill el suport que necessita.

3. PROPOSTA PEDAGÒGICA

3.1. Plantejament general

La seqüència didàctica que proposem al voltant de la pel·lícula **L'extraordinari viatge de T.S. Spivet** es conforma de cinc moments educatius complementaris:

1. Activitat prèvia a l'aula (1 hora).
2. Anada al cinema per participar a la sessió de projecció.
3. Activitat de creació a l'aula (entre 1 hora i 6 hores, com a màxim).
4. Acció de compartir al [web](#) les creacions de cada grup classe.
5. Possibles interaccions de l'alumnat a casa, amb la comunitat educativa i l'entorn.

3.2. Per anar al cinema

Abans d'anar al cinema amb el vostre grup classe, us suggerim portar a terme una activitat a l'aula d'una hora de durada. Us proposem dos enfocaments per triar el que més us convingui o bé idear-ne un altre:

1. Joc de rols

Es pot encetar la sessió presentant l'activitat i distribuint el grup de classe en quatre equips de treball el més equilibrats possible (5'). Cada subgrup triarà un dels rols i situacions descrits (5'):

1. A ningú li importa que tregui molt bones notes ni que sigui un dels millors estudiants de l'escola.
2. Trobo a faltar a la meva germana perquè ens ho explicàvem tot i sempre fèiem pinya. De cop i volta, es va posar molt malalta i, en poc temps, va morir.
3. L'equip de bàsquet m'ajuda molt a no sentir-me sola.
4. Em sento com si tot el que hi ha al meu voltant es desmuntés per moments i no sé a qui puc acudir per explicar-li tot el que em passa. Necessito ajuda!

Per a cada una de les situacions, el grup classe disposa de la [descripció del rols](#). Cada equip analitza el seu des d'un posicionament d'empatia, per després debatre'l i fer-se'l seu (10').

Un cop cada petit grup estigui ficat en el seu rol, se li facilitarà el repte on es troba immers el seu personatge i haurà de mirar de resoldre'l responent a una sèrie de qüestions (15').

L'objectiu tant d'una opció com de l'altra és situar el context de la pel·lícula i els drets a treballar, per preparar l'anada al cinema entre tots i totes.

1. A ningú li importa que tregui molt bones notes ni que sigui un dels millors estudiants de l'escola.

2. Trobo a faltar a la meva germana perquè ens ho explicàvem tot i sempre fèiem pinya. De cop i volta, es va posar molt malalta i, en poc temps, va morir.

3. L'equip de bàsquet m'ajuda molt a no sentir-me sola.

4. Em sento com si tot el que hi ha al meu voltant es desmuntés per moments i no sé a qui puc acudir per explicar-li tot el que em passa. Necessito ajuda!

3. PROPOSTA PEDAGÒGICA

Les conclusions de cada subgrup s'exposaran i compartiran amb el grup classe (15'). En acabar l'activitat convé fer una reflexió de tancament que es troba explicada en el punt 3 d'aquest apartat.

2. Pluja d'idees i debat

L'activitat comença amb una pluja d'idees (15') sobre les qüestions clau dels drets dels infants a treballar amb la pel·lícula **L'extraordinari viatge de T.S. Spivet**:

1. Quan preferim la soledat i quan tenir companyia?
2. En quines situacions ens hem trobat sols o soles i no hauríem volgut que fos així?
3. Com ha reaccionat cada un o una de nosaltres? A qui li hem explicat com ens hem sentit? Per què?
4. Quins espais i quines persones ens ofereixen tranquil·litat, protecció i acompanyament?

Les aportacions anirà bé recollir-les a la pissarra, almenys una de cada alumne i alumna. També és interessant que l'alumnat en parli abans a casa o amb els companys i les companyes, per arribar a la pluja d'idees amb alguna reflexió prèvia.

En base a les idees expressades, es prepararà un debat amb el grup classe subdividit en dos equips prou equilibrats (nens/nenes, destresa en l'expressió, autoestima i seguretat, etc.). Abans d'encetar el debat, convindrà decidir conjuntament i apuntar a la pissarra quin serà el primer tema a discutir (10').

Per començar, primer farà tres aportacions l'equip 1 i després l'equip 2. A partir d'aquí ja s'obrirà el torn de paraules indistintament i es coordinarà per part del professorat. Per tancar-lo, cada equip aportarà alguna cosa que ha après de l'altre equip (20').

3. En acabar l'activitat

Després d'haver realitzat l'activitat escollida, es proposa fer una reflexió de tancament. Aquesta pot servir per estructurar el contingut de l'aportació que farà cada grup classe abans d'encetar la sessió de cinema. Per tant, cal seleccionar dos portaveus, preferiblement un nen i una nena (10'). Al final de la sessió, el professorat pot presentar el [tràiler](#) de la pel·lícula **L'extraordinari viatge de T.S. Spivet** (5').

L'objectiu tant d'una opció com de l'altra és situar el context del film i els drets a treballar, per preparar l'anada al cinema entre tots i totes. És una bona oportunitat per extreure els elements claus que cada grup classe aportarà a la posada en comú.

*Després de fer l'activitat escollida convé fer una reflexió de tancament. Aquesta pot servir per estructurar el contingut de l'aportació que farà cada grup classe a la sala de cinema. Al final de la sessió, el professorat pot presentar la sinopsi i el [tràiler](#) del film **L'extraordinari viatge de T.S. Spivet**.*

1. Quan preferim la soledat i quan tenir companyia?

2. En quines situacions ens hem trobat sols o soles i no hauríem volgut que fos així?

3. Com ha reaccionat cada un o una de nosaltres? A qui li hem explicat com ens hem sentit? Per què?

4. Quins espais i quines persones ens ofereixen tranquil·litat, protecció i acompanyament?

3.3. Del cinema a l'aula

El nostre rap per fer front a la soledat!!!

De tornada a l'aula, proposem portar a terme una activitat de creació que es basa en subdividir el grup classe en quatre equips de treball. El punt de partida és que cada subgrup triï i se centri en un dels tres drets dels infants que han sortit reflectits a la pel·lícula **L'extraordinari viatge de T.S. Spivet**:

1. Dret dels infants a l'amor i a l'atenció dels seus progenitors.
2. Dret dels infants a la comprensió, l'acceptació i el respecte de les seves aptituds i capacitats, sense que esdevinguin mai motiu de separació i d'aïllament.
3. Dret dels infants a ser protegits contra l'explotació econòmica.

Us suggerim que cada equip acabi plasmant la defensa del dret escollit en forma de rap, amb la idea que primer n'escrigui la lletra i després pugui enregistrar-lo en un suport sonor o bé audiovisual.

Un cop seleccionat en quin dels quatre drets dels infants apuntats se centra, cada grup pot fer un llistat de quines escenes del film **L'extraordinari viatge de T.S. Spivet** hi tenen a veure o l'hi fan pensar. Aquesta relació ajudarà a concebre situacions a reflectir en cada creació final en forma de rap.

En base a aquesta pauta, cada equip realitzarà una bona immersió en el significat del dret dels infants que hagi triat. Tot seguit, es posarà a pensar amb quines estrofes de cançó ho pot explicar tot plegat. Quan té dissenyada la seqüència del rap, arriba el moment que cada grup se centri en l'escriptura de la lletra, la definició del ritme i, al final, l'organització de l'enregistrament, bé sigui en suport sonor o audiovisual.

Si no és possible gravar-lo, es pot presentar el text de cada rap en un full DIN-A4 o cartolina (per després escanejar-lo), o bé directament en un arxiu pdf, acompanyat o no d'elements gràfics que l'omplin de sentit.

La idea és que cada equip de treball triï un dels quatre drets reflectits a la pel·lícula i se centri a defensar-lo en forma de rap. Primer haurà d'escriure la lletra de la cançó i després enregistrar-se cantant-la.

3. PROPOSTA PEDAGÒGICA

Si els raps són en suport paper, caldrà fotografiar-los o escanejar-los abans de compartir-los al [web](#). Per a l'enregistrament de cada rap en suport sonor o audiovisual, la idea és fer servir algun dispositiu mòbil accessible (telèfon, tauleta, càmera, etc.). La gravació anirà bé plantejar-la en fals directe, sense interrupcions.

Amb el rap, s'ofereix a l'alumnat la possibilitat de treballar de forma creativa els drets dels infants i la pel·lícula, així com aprofundir en el debat generat a l'aula abans d'anar al cinema i també a la sala de projecció amb la resta de centres educatius.

És possible desenvolupar aquesta activitat en una sola sessió d'una hora de classe si prèviament s'organitzen els equips, es tria quin dels drets tracta cadascun i s'orienten els temes amb les qüestions sorgides durant el visionat del film i les posades en comú prèvia i posterior. Aleshores es pot dedicar la meitat de la sessió a què els quatre subgrups, en paral·lel, escriguin la lletra del seu rap, i l'altra meitat a preparar i elaborar la peça d'àudio o de vídeo.

Si és possible, recomanem que l'activitat de creació a l'aula agafi un tractament més transversal al currículum i es pugui desplegar en diverses sessions. La durada ideal és entre un mínim de tres i un màxim de sis hores lectives. Així es dona pes als drets a treballar i l'anàlisi de la pel·lícula, la reflexió individual i col·lectiva, l'elaboració i la posada en comú de les creacions en grup, i la recollida de les idees que vagin sorgint al llarg del procés.

QUADRE RESUM: DEL CINEMA A L'AULA*

DURADA	PROCEDIMENTS	CONTINGUTS
1 hora	Definició dels subgrups i distribució de tasques. Explicació de l'activitat de crear un rap i enregistrar-lo.	Cada grup tria el dret dels infants que vol explorar i relaciona les escenes de la pel·lícula amb les situacions o qüestions a tractar.
1 hora	Treball per equips. Reflexió per crear un punt de vista sobre el dret a abordar. Debat i disseny de la seqüència del relat de cada rap.	Pluja d'idees i presa de decisions sobre com es pot enfocar cada una de les estrofes, amb la idea d'explicar el dret dels infants a treballar i de posicionar-se.
1 a 2 hores	Treball en petits grups per elaborar la lletra dels raps i escollir-ne la base musical. Assajos per a la interpretació del rap.	Espectura col·lectiva de les diverses estrofes del rap. Definició de la base musical i/o ritme del rap. Retocs de lletra i de ritme.
1 a 2 hores	Definició del rol de cadascú per a l'enregistrament del rap i demanda de suport a un altre grup, si fos necessari. Assajos previs a la gravació i procés d'enregistrament en fals directe.	Preparació de l'enregistrament de cada rap, en suport sonor o audiovisual. Materialització dels raps creats per l'alumnat en peces sonores o audiovisuals.

*Aquesta activitat es pot fer en una sola sessió, però es proposa un desplegament més minuciós per aprofundir en els drets a treballar a l'aula.

3.4. De l'aula al món

Un cop realitzada l'activitat de creació a l'aula i enviats els resultats per publicar-los al [web del Cicle de Cinema dels Drets dels Infants](#), us suggerim alguna petita acció per portar a terme en col·laboració amb les famílies del vostre alumnat. L'objectiu és connectar els aprenentatges i l'experiència viscuda amb la vida quotidiana i la immersió en l'entorn.

1. Cercar i després portar a classe fotografies, il·lustracions o dibuixos de situacions d'aïllament i de soledat no volguda que podeu arribar a viure a la vostra edat.
2. Aportar un parell d'idees comentades a casa sobre què significa la protecció contra l'aïllament i el desemparament per a nens i nenes de la vostra edat.
3. Compartir a l'aula llibres de la biblioteca de casa relacionats amb la temàtica **A Barcelona els infants no esteu sols**.

Si és possible, us aconsellem que visiteu amb l'alumnat l'apartat [Creacions escolars del web](#) i proposeu a les famílies entrar-hi.

3.5. Recull de creacions escolars

Un cop finalitzada l'activitat creativa a l'aula, cada grup classe ens farà arribar les creacions dels seus subgrups de treball per email, Dropbox, WeTransfer o similar. Així anirem organitzant els resultats aportats per part de cada escola i els compartirem al [web del Cicle de Cinema dels Drets dels Infants](#).

Des de l'apartat [Creacions escolars](#), podreu accedir tant als vostres treballs de creació com als de la resta d'escoles participants, que estaran organitzats per nivells educatius.

Per a qualsevol dubte, podeu contactar-nos a teleduca@teleduca.org o bé al telèfon 93 450 98 26.

3.6. Qüestionari d'avaluació per al professorat

Quan ja hàgiu portat a terme amb l'alumnat totes les passes de la seqüència didàctica plantejada, us enviarem per correu electrònic un qüestionari d'avaluació que podreu omplir directament en línia. Per a qualsevol dubte, podeu contactar-nos a teleduca@teleduca.org o bé al telèfon 93 450 98 26.

Us agraïm la vostra col·laboració en acompanyar el treball reflexiu i creatiu dels drets dels infants als centres escolars i esperem les vostres aportacions per anar millorant any rere any.

1. Cercar i després portar a classe fotografies, il·lustracions o dibuixos de situacions d'aïllament i de soledat no volguda que podeu arribar a viure a la vostra edat.

2. Aportar un parell d'idees comentades a casa sobre què significa la protecció contra l'aïllament i el desemparament per a nens i nenes de la vostra edat.

3. Compartir a l'aula llibres de la biblioteca de casa relacionats amb la temàtica **A Barcelona els infants no esteu sols**.

4. MATERIAL COMPLEMENTARI

4.1. Enllaços d'interès

Podeu trobar més informació a:

- [Web del Cicle de Cinema dels Drets dels Infants](#)
- [Web d'Infància de l'Ajuntament de Barcelona](#)

Textos legislatius al web de l'Àrea de Drets Socials, Justícia Global, Feminismes i LGTBI de l'Ajuntament de Barcelona (lectura fàcil):

- [Declaració Universal dels Drets Humans](#)
- [Convenció sobre els Drets de l'Infant](#)
- [Carta de Ciutadania. Carta de drets i deures de Barcelona](#)

Altres:

- [Llei Orgànica 8/2015, de 22 de juliol, de modificació del sistema de protecció a la infància i a l'adolescència](#)
- [Llei dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència](#)
- [Observatori dels Drets de la Infància](#)
- [Observatori de la soledat de Barcelona](#)
- [La solitud en nens i adolescents: factors implicats i conseqüències](#)
- [Ciutat Cuidadora](#)
- [Activitats interactives en anglès de L'extraordinari viatge de T.S. Spivet](#)
- [T.S. Spivet oficial 'Cricket & Insects' clip](#) (en anglès)
- [T.S. Spivet oficial 'I made it here' clip](#) (en anglès)

4.2. Bibliografia i filmografia

Bibliografia

- Kipling, R. (1999). *El llibre de la selva*. València: Voramar
- Larsen, R. (2014). *Las obras escogidas de T.S. Spivet*. Barcelona: Planeta
- Morgenstern, S. (2015). *Cartes d'amor de 0 a 10 anys*. Lleida: Pagès
- Muñoz Avia, R. (2010). *El meu germà el geni*. Barcelona: Edebé

Filmografia

- [El recuerdo de Marnie](#). Hiromasa Yonebayashi (dir.). Japó, 2014
- [La meua setmana extraordinària amb la Tess](#). Steven Wouterlood (dir.). Països Baixos, 2019
- [Los mundos de Coraline](#). Henry Selick (dir.). EUA, 2009
- [Un mundo a su medida](#). Peter Chelsom (dir.). EUA, 1998

